

Kramér y ilso w y

Chsářsé fril. Blasenské Noviny.

Roku 1791.

W Sobotu

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Nro. 19.

Dne 7 Máje.

Četři roční běh.

S nejvýšším chsářským královským povolením.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Smíšené válečné zprávy.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

O slastném výjezdu, kteréž Rusi sundějí, kterýž tam před 14ti dny v důslové na den 8 dubna nad ležitosti válečných příprav od Wezyra Turky obdrželi, toho týhodne wyšlán byl, tak též geden Binbassa Jezíssilla nám z Wjdne náležitá zpráva, gegž obsah gest následujcý: Dne 6 dubna Generállyaytnant Bižer Galicyň maledko pernosti Isáce přessel Dunag, a spogiw se s plukem Generál-majora Rytusowa, kteryž týmž časem v Tulci Dunag přessel, přimo wyrazyl na město Mačin, a ge sobě dne 8 též hož podmanil, neppwé neprátely gak po cestě, tak v městě, kterýchž asy 7 tisíců byti mohlo, rozplášliw a rozptýl. Zpráwu wedancy w témž městě Mehmed Ostan Bassa s třími praporce, pak giný Bassa gménem Hassan Sand-

cy, gichž počet dosavad powědom není, byl kód Rusů zagati. Také Rusové odzali Turkům 9 kusů, a pošleli žášobu prachu y giné válečné potřeby gím zkazily a vniwěc obrátili. Žbitých Turků, s kterýmž se Rusové po cestě častěji potkali, počítá se dohromady 2 tisíce, a také druhou částku gich schytali. Na proti tomu Rusové nemají než 15 žbitých Bozáků, a asy 30 poranených mužů, což v přirownání poražených neprátel za žádnau ztrátu počisti se nemůže. Tym tedy znamenitým výjezdem Rus

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ MUZEUM
P. O. Hviezdoslava

sowé na dnyhé strané za Dunagem lež
tofssnijho roku walečnému tažení počátek
včinili. (Wjd. N. n. 34.)

Podlé saukromných zpráw prawj se o tomto přjběhu, že Turcy, w prvním zaštupe od nevyššího Wezyra wyssans, Generála Vojtěže Galicyna přepadnauti chtěli. Než Pan Generál zwěděw o tom dříwo, postavil se w taková mísce, kdež nepřátely šťastně poraziti mohl. Krom zbitých nepřátel, gichžto počet wyšse oznamen, zagali Ruské parnácte set mužů, mezi kterýmž wšak mnozý poraněni gsau, a ostatní Ruské wé na 10 mil od Braily zahnali. K počádnemu obléžení pevnosti Braila Ruské gesce wětssho počtu střelby potřebují, a pak ta pevnost po krátkém časť swého osudu zakný.

Malach se píše na den 8 dubna: Minulého měsíce března na den 27ho do vysší walečnan potřebau y lidem ozbrojených nepřátelských čayek k Braile plynulo, a po nemnoha dnech celá Turecká armáda od Ssumily z částky k Mačinu, a z částky do Malach wtrhne; nebo Turcy letosního roku pod zpráwau svého milého Jusufa nevyššího Wezyra proti Ruském neobýcgnau sednatosti (gak sami prawj) ozbrojeni gsau.

Zbrogného neb branného lidu w Braile pozůstává asy 15te tisíců; wšak pro tento počet lidu není dosti prostranné místo, a tau přičinu Turcy nemají hrubé chuti tam žustlati, a před krátkym časem giz velké množství Srbů a Alemanů do Sylistrye vteklo. — Gak slyšíme, Turcy w Brailu na břehu ostrova, který Dunag na dvě díly založili sance s šestí patryemi, a ge s čtyřmi sty jeniké

ORAVSKÉ MUZEUM
P. O. Hviezdoslava

čarů a 17ti kusy pod zpráwau Bassy osaděgi.

Giný list z Malach oznamuje nám, že v letosního roku Turcy žádného prospěchu nad Rúsy k očekávání nemají. Takto se v něm píše: Než žádná pozbynost, že hlavní Turecká armáda w Bulgařijí pod zpráwau nevyššího Wezyra Jusufa neb Jozefa Bassy den po dni wětssho počtu walečného lidu na pomoc dostává. Mezi tím tento nevyšší Wůdce velikau má muzitost, že ani zbraně lidu pod zbraň, ani důvaz ženj potravy tak ochotně se neděje, gaskozby žádal, a gakož mnohá přísná pozručení strany toho od nevyššího Sulzana wydána byla. Míle wšak niené on toho neznamená, že toho příčina gest dílem nelibost sprostných Turků, genž z předešlých nesťastných porážek wšecetu chut k bogum ztratili, a dílem nedostatek gak potravy tak v walečných potřebností, čehož nynj Turcy nikde w dokoře statku sebrati nemohou. Protož Turci drží a Bassové w kraginách, k u kterýmž velmi přísná y s pohrůžkami pozručení zaslal, představili mu, že není možné, aby takové zásoby pro lid y dosbytek nashledati mohli. Gak taf sylná armáda potřebuje; že poddaní sami strž tak velké lishunky w nevyšší nauzy a bjdě gsau, a konečně že z zaufánlivosti nic giného než obecné pozdržení k obávání gest. Ostatně gest známo, že Turecký dwůr wšem tém, genž pod zbraní sli, hogný plat, a westeremu wogstu y přidawek vykázal, tak že k podivu gest, odkud tento dwůr po trojná vždy tak nesťastném walečném tažení takového bohatství nabývá. Než tos mu

mu nesmí se žadný dvíti, poněvadž wsecken ten plac negde z Sultanowa anebo zemského pokladu, nýbrž gau to gen na Křestanech aneb Židech wynuzcené dane, kterýchž oni teď trognásobně vjce než w čase pokoge skládati musy.

(Bry. N. II. 35.)

W Konstantynopoli, jakž w sauz kromných listech známo se činí, wsecko se wzrub na lje obracy. Gest tam taz kowé lidu zbavěnij, gehož wzteklosti nelze mezi vkládati. Na den 20, 21 a 22 března powstal lid příčinou drahoty a vztekal se tak welice, že Sultán, a Anglicky y Prusky Posel autérem životu svých chrániť musyli. Jakž se prawí, Sultán do Azye odplynul. Wszickni ho hanj a kříž o pokog. Zbauvený lid v hradi Sultanowych žen přepadl stráž, a 430 mužů co nevykutněgi zmordoval. Při tomto zmatení na mnoha míscech wyssel oheň, kterýž přes tisíc domů w jedno okamžení strávil. Mužství (t. g. nevyšší Turccký kněz) starý nepřítel nyněgssího Wezýra gest s swého vřadu swržen, protože předtím Jusufowi Bassowi w geho předsevzetí na překážku byl. — První částka walečných lodí 36 w počtu, gíž se od Konstantynopole na černé moře hnula. Také den po dni walečny lid k Wezýrovu wogstu odchází. Tento se w Bulgarjch a Ruzmelii k budoucymu walečnému tažení na wsech stranách hotov. W Adryanopolí a Slumle začládá se sspíše, do kteréž odewssad obilí se smáži. Mogsto nevyššího Wezýra bude (prý) dva krát sto tisíců mužů sylné, a giny pluk třidceri tisíců bogowného lidu postawi se v Warny, poněvadž Turcy wědji, že dworu Prusému, kterýž bez toho na

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

se Rusté walečné lodí po nedlauhem času této pevnosti okáži. Brom wsech před desílých těžkých ran, kterýchž Turcy zasílyli, předce se gesse na swau moc a sýlu spolehají, tak syce, že snad ani Sultan tím spokogen nebude, aby ztracených zemí a pevností nazpárek dostal, nýbrž také o vybogowání poloostrova Brymu se pokusí. Můžeme sobě snadně pomyslit, odkud ta hrđost pochází; allizované mocnosti Tureckému dworu slíbily mnoho, a nynj týž dwůr hledí to dale pívesti, než mu přislíbeno bylo.

Giny list z Konstantynopole, genž na den 25 vnora psán gest, prawí, že nynj tam lidé s dyctiwoſtj na to čekají, jak Angličané swůj plán wywedaū, kui kterémž se zavázali. Oni především hledí, aby sobě v Tureckého dwora swobodnau plawbu jak po černém tak y po čerweném moři wymohli. Než, jak gine zpráwy w známost vydáj, ten plán Angličanů gesse daleko gest swého cyle; nebo množí znamenitj a v celité významosti postavení Angličané nynj nastáwajscy wálce zhola odporují, a když o ni gen w mjrnosti mluwj, pravěj, žeby tato wálka byla nesprawedliwá, bezewissi polityky, opowážliwá, zemi zázebubná, laupežnická, a t. d. Gestli tedy Angličané takowí, na nichž w zemi wělice záleží, o té wálce (kui kteréž se Anglický dwůr bez potřeby tře) tak málo saudí, a gí na odpor se stawi, y takéli pomyslime, aby národ Anglický toho dobrého gehom wedenjm obchodu z Ruské strany nabýwá, a kteréž giste má, tak snadně oželel: naproti tomu pak k vůli Turkum, a gegich allizovanéma dworu Prusému, kterýž bez toho na

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

welikomocné Česárovne Ruské níčeho nevyrýdji, pro negisté dobré geste wětší dluhy na se vvalil, a země, statky a životy svých poddaných w ssane wsadil r - Alzey tím wssak w Angličanach wálečně připravy předce neustále trvají tak syce, že y plavce z kuseckých korábů s mocí a násylím berau, y ginák tento z lodžm wálečným potřebný lid po cestě království zbragli. Také lodní Wüdcowé giz skutečně vstanoveni gsau.

Giz dne 1 dubna w Angličanach kusecká společnost, kteráž do Ruska obchod wede, podlé zaslanych deputy rovných dala se tázati královského Ministra, zdali bezpečné kusecké koráby geste do Ruska zaslati může. Při té příležitosti také s mnohými důwody představili tito kucey, gak velice wedení obchodu s Rusy Angličanum prospěšné a vžitečné gest, a naproti tomu gak weliká škoda zkrácením tohoto obchodu Angličanum nastáwá. Deputy rovaní dostali za odpověď, že w nynějších případnostech strany Anglických kuseckých korábů, genž do Ruska obchod wedau, dosavad nic gisného vloženo není; a gak mile co gisného vstanoveno bude, že w tu chvíli kuseckou společnost o tom zprawiti chce.

Denemarský dwůr předce zůstává neutral. On do Londýnu, Hágau a Berlina wylal rychlé posly, podlé kterých dal témto dvorům oznámiti, že svým představovaním strany včinění pokoge s Turky pri Ruské Česárovne níčeho wymocy nemohl.

O Ssweydstém Králi Gustawovi slyssime, že s Ruským dworem pořádnau smlauwu včinil, a w čas války, kdyby

gi snad předce Angličané a Prusse Rusum wypowěděli, po moři y suché zemi s welikau wálečnau mocí Rusum na pomoc táhnauti chce. Za tuto pomoc, gak se praví, Gustaw od Razeřiny nějakého dílu ve finlandu dostane.

Z Berlina zpráwy na den 23 dubna geste tak mnoho o wálečných připravách wyprawují, gakž sime předtím množstvěkrát slysseli. Dědičný Prync pogede k wogstu do Pruska, a geho páska giz z Berlina odgela. Regimenter w Slezích, genž dosavad do pole přichystáni gsau, dostali poručení wseho na dowolení pozůstawa gisného lidu nazpátek k regimentum povolati. Den 16 toho množstvoj pašolsků od wogenstých vozů přišlo do Berlina, a čekají na koně, gichžto 4 tisíce přijti má, pojewadž geste weliký počet dělostřelců a gisného wálečného lidu do Pruska potáhne. Gak slyssime, wogsto Pruske na dvě bude rozděleno, nad jednjim bude mjeti zprávit Brunswický Wýwoda, a nad druhým Generál Mellendorf. Dle listu z Londýnu, Jorycký Wýwoda pogede do Německé Říše, kdež zprávu nad znamenitým plukem Pruskeho wogsta přigme. Také (pry) přivede s sebou patalion Anglické pěchoty. Než tato zpráva potud není gisá, a teprw po geho přjezdú o tom budeme moci mluzoviti.

Z Madrytu se píše na den 1 dubna; Z Ruské strany podlé rychlého posla našemu královskému dvoru množstvěmeno gest, že Ruský dwůr, pokud Turcy předce k pokogi náhylni gsau, níčeho ostatně nežádá, než aby mu pevnosti Očakowa s celým okolím a severským přísluz-